

Sensorveiledning:	BØK 34111	Finans og økonomistyring I			
Eksamensdato:	13.12.2012	kl.	09.00-14.00	Totalt antall sider:	4
				Antall vedlegg:	0
Se oppgavesettet for tillatte hjelpemidler					
Ansvarlig institutt: Stian Midtdal					

I. Investering og finansiering

1. Internrenten er den diskonteringsfaktoren som gir en nåverdi lik 0. Hvis et prosjekt får en negativ nåverdi ved et gitt avkastningskrav, så må internrenten være lavere.

2. $300\,000(1.05)^8 = \underline{44\,323,66}$

- 3.

	0	1	2
BAL	200,000.00	200,000.00	190,916.94
PMT		11,083.06	11,083.06
PRN		9,083.06	9,173.89
INT		2,000.00	1,909.17

4. $\frac{3000}{\left(\frac{0.10}{12}\right)} = \underline{360\,000}$

- 5.

	0	1	2	3	4	5
NOI		6	7	8	7	6
INV	-16					3
A-KAP	-4.6	-0.6	-0.6	0.6	0.6	4.6
CF	-20.6	5.4	6.4	8.6	7.6	13.6

6. $NPV = -20.6 + \frac{5.4}{(1.13)} + \frac{6.4}{(1.13)^2} + \frac{8.6}{(1.13)^3} + \frac{7.6}{(1.13)^4} + \frac{13.6}{(1.13)^5} = \underline{7.19389}$

II. Kostnads- og inntektsanalyse

7. Variable kostnader varierer med produksjonsvolum og er direkte påvirket av kostnadsdrivere. De kan deles inn i tre grupper ettersom hvordan de endrer seg ved økt produksjonsvolum; proporsjonale, overproporsjonale og underproporsjonale. Eksempler kan være direkte materialkostnader, direkte lønnskostnader og variable tilvirkningskostnader.
8. Alternativkostnad er den kostnaden som er forbundet med å velge noe fremfor noe annet. Når vi beregner alternativkostnaden så er det det beste alternativet som blir brukt. Det vil være vesentlig at alternativkostnaden har noenlunde samme risiko. Et eksempel kan være en som investerer i en fritidsbolig. Fritidsboligen er forventet å stige i verdi, men har også en risiko tilknyttet eksogene sjokk i boligmarkedet. Alternativkostnaden her kan for eksempel være å investere pengene i et aksjefond med omtrent den samme risikoen. Det å sette pengene i banken ville vært et mindre egnet eksempel ettersom det er risikofritt.
9. Normale forutsetninger ved nullpunktsanalyser er:
- Det kan skilles mellom faste og variable kostnader uten store problemer
 - De variable kostnadene er proporsjonale
 - De faste kostnadene er faste
 - Prisene forholder seg konstante
 - Produktmiksen forholder seg konstant
 - Produsert kvantum er lik solgt kvantum
 - Markedsforhold, teknologi, kapasitet og produktivitet forholder seg konstant
10. Bruttofortjeneste: $2\,500\,000 - 1\,500\,000 = 1\,000\,000$
Bruttofortjeneste i %: $1\,000\,000 / (2\,500\,000) = \underline{0.40}$
11. Budsjettert omsetning: $\frac{\left(\frac{9\,450\,000}{0.9}\right)}{0.35} = \underline{30\,000\,000}$
12. Salgspris: 20 000
VK: 12 000
DB: 8000

DG: $8000 / 20\,000 = \underline{0.40}$
13. Totale faste kostnader: $3600 * 1000 = 3\,600\,000$

NPO: $3\,600\,000 / 0.40 = \underline{9\,000\,000}$
14. Totalt DB: $1200 * 8000 = 9\,600\,000$
Totale FK: $1000 * 3600 = 3\,600\,000$
Resultat: $9\,600\,000 - 3\,600\,000 = \underline{6\,000\,000}$

15.

	1 enhet FV
Direkte material	20,000.00
Direkte lønn i T1	9,000.00
Direkte lønn i T2	7,000.00
Materialavdeling (10%)	2,000.00
Indirekte VK i T1 (20%)	1,800.00
Indirekte VK i T2 (25%)	1,750.00
Variable tilvirkningskostnader	41,550.00
Indirekte VK i salg og adm. (8%)	3,324.00
Totale variable kostnader	44,874.00
Budsjettert salgpris	69 036,92

III. Regnskap

16. Opptjeningsprinsippet går ut på når inntektene skal føres i regnskapet. Inntekten skal først føres når varen er levert og risikoen har byttet eier.

Hvis en bedrift mottar forskuddsbetaling på en vare som ikke er levert skal dette føres som kortsiktig gjeld.

Et eksempel kan være en danseinstruktør som får 1000 kr fra hver av sine 10 elever før kurset starter. Dette blir først som kortsiktig gjeld helt til kurset er ferdig. Da blir de 10 000kr ført som en inntekt.

17. Sammenstillingsprinsippet går ut på i hvilke periode kostnadene skal føres.

Kostnadene skal føres på det tidspunkt utgiften blir til en kostnad, altså når varen er levert.

Et eksempel kan være en bilprodusent som bruker et år på å ferdigprodusere en bil. Bedriften har månedlige utgifter forbundet med produksjonen, men disse utgiftene skal ikke føres før bilen blir solgt ved slutten av året.

18. Omløpsmidler er definert som eiendeler minus anleggsmidler. Dette er midler som kan gjøres likvide relativt raskt.

Eksempler på omløpsmidler kan være kundefordringer, varelager og kontanter.

19. d

20. e

- 21.

	0	1	2	3
BAL	120,000.00	120,000.00	90,000.00	67,500.00
Avskrivninger		30,000.00	22,500.00	16,875.00

22. $UB = IB + Kjøp - Salg - Avskrivninger$
 $14\,400 = 13\,000 + Kjøp - 2600$
 $Kjøp = \underline{4000}$

23. Likviditetsgrad 1: $8100 / 2080 = \underline{3.89}$
 Likviditetsgrad 2: $(8100 - 3000) / 2080 = \underline{2.45}$

Som en tommelfingerregel så bør likviditetsgrad 1 være over 2 og likviditetsgrad 2 være over 1 for at en bedrift kan sies å ha en god likviditet. Disse kravene ser ut til å være godt tilfredsstillt. Altså er likviditeten meget god.

24. Avsatt til utbytte: $(12\,500 + 1620) - 13\,500 = 620$
 Det ble avsatt $620 \cdot 1000 = \underline{620\,000}$ i utbytte i 20x1.

25. EKR: $\frac{2250}{\left(\frac{13\,500 + 12\,500}{2}\right)} = \underline{0.1731}$

TKR: $\frac{2560 + 50}{\left(\frac{22\,500 + 21\,500}{2}\right)} = \underline{0.1186}$

Kapitalen investert i en bedrift består hovedsakelig av egenkapital og gjeld. Når vi regner TKR så finner vi ut hvor mye den summen av kapital har kastet av seg. Når vi regner EKR så finner vi ut hvor mye egenkapitalen kaster av seg, altså hvor mye investorene sitter igjen med.